

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS
TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—
Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Janusson
Sektsooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkus
Sektsooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 7

Tallinn, 19. veebruaril 1935

Nr. 7

SISU:

	Lhk.
PÖLLUMAJANDUS.	
Mesindus 1934. a.	118
Lihatoodang ja tarvitus	119
TOOSTUS JA KAUBANDUS.	
Väliskaubandus jaanuaris 1935	121
Metsaturg ja Briti-Vene kokkulepe	122
Metsamaterjalide hinnad siseturul	124
Lühiuudiseid	124
LAEVANDUS.	
Prahid jaanuaris	125
HINNAD.	
Valuutahinnad	126
PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD.	
Põllumajanduslik väljaveedu	126
Võiturg	126
Peekoniturg	127
Tapaloomade- ja lihaturg	127
Kanamunaturg	128
Teraviljaturg	128
Linaturg	129
Aedviljaturg	130
VALISMAA MAJANDUSTEATMEID.	
Väliskaubanduse kindlustamine Inglises	130
Saksa villatööstus	131
Uusimaid majandusplaane	132
INFORMATSIOONI OSA.	
Eesti Panga nädalaaruanne	132
VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED.	
Kalahinnad Berliinis	133
Võiturg Belgias	133
Paberi väljaveo kontingentimine Hollandis	133
Uus valuutaseadus Taanis	134
Kalahinnad Stokholmis	135
Soome tollitariifi uus väljaanne	135
Soome sigade ja sealihha turustamise väljavaateid	135
Lina- ja kanepimonopoli seadus Lätis	135
Leedu sigade eksport 1934. a.	136

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE.	
Apiculture in 1934	118
Meat Production and Consumption	119
INDUSTRY AND TRADE.	
Foreign Trade in January 1935	121
Timber Market and the Anglo-Russian Agreement	122
Domestic Prices of Timber	124
Sundry Information	124
SHIPPING.	
Freights	125
PRICES.	
Exchange Rates	126
AGRICULTURAL MARKETS.	
Exports of Agricultural Products	126
Butter Market	126
Bacon Market	127
Cattle and Meat Market	127
Egg Market	128
Grain Market	128
Flax Market	129
Vegetable Market	130
FOREIGN COUNTRIES.	
Guaranteeing Foreign Trade in Great Britain	130
The German Wool Industry	131
Economic Planning in Bulgaria and Mexico	132
INFORMATION PART.	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Returns	132
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION.	
Fish Prices in Berlin	133
Belgian Butter Market	133
New Paper Import Quotas in Holland	133
Danish New Foreign Exchange Law	134
Fish Prices in Stockholm	135
New Edition of the Finland's Customs Tariffs	135
Finland's Prospects of Marketing Pigs and Pork	135
Flax and Hemp Monopoly Act in Latvia	135
Lithuanian Exports of Pigs in 1934	136

PÖLLUMAJANDUS

MESINDUS 1934. A. — APICULTURE IN 1934.

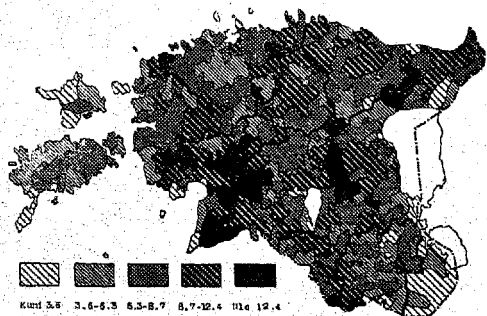
Mesindusolud mõõdnud aastal polnud kõige paremad, olgugi, et mesiperede koguarv eelmise aastaga võrreldes suurenes 54 240 pealt 59 480 peale, s. o. 9,7%. Mesiperedest asus maal 58 220, linnades ja alevites 1 260. Tähtsama osa moodustab seega maalolevate mesiperede arv — 97,9% mesiperede koguarvust, linnades ning alevites ainult 2,1%. Maalolevate mesiperede arvilised muudatused ei toiminud kõigis maades ühtlaselt — osas arv suurenes, kuna teises osas tuli ette isegi vähenemine. Mesiperede arv suurenes kõige rohkem Viru-, Järva-, Pärnu- ja Viljandimaal. Virumaal tõusis mesiperede arv eelmise aasta 7 070 pealt 8 630 peale, suurenedes seega 22,1 prots.; Järvamaal eelmise aasta 4 700 pealt 5 690 peale, suurenedes 21,1%; Pärnumaal suurenes 5 730 pealt 6 880 peale, s. o. 20,1% ja Viljandimaal tõusis 4 860 pealt 5 830 peale, s. o. 20,0%. Teistes maades oli mesiperede arvuline suurenemine vähem tähelepanev. Saare- ning Läänemaal tuli ilmsiks mesiperede arvu vähenemine eelmise aastaga võrreldes. Saaremaal langes mesiperede arv eelmise aasta 3 010 pealt 2 980 peale, s. o. 1,0% ja Läänemaal 4 140 pealt 3 890 peale, s. o. 6%.

Mesiperede arvu talundielanikkudega võrdleme toodud kartogrammis.

Riigikeskmiselt oli 1929. a. põllumajandusliku üleskirjutuse järgi iga 100 talundielaniku kohta 7,5 mesiperet. Üksikuis rajoones oli aga

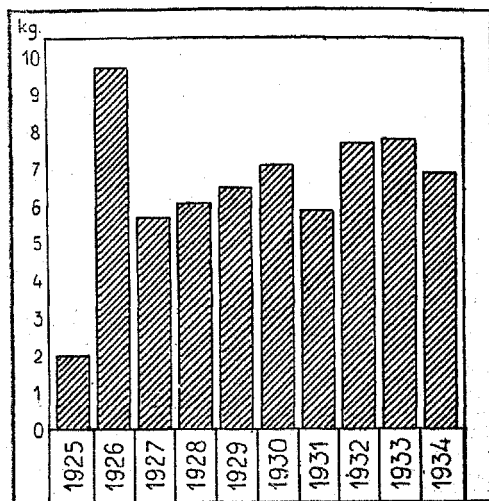
Mesiperede arv 100 talundi elaniku kohta 1929. a. põllum. üleskirjutuse järgl.

Number of Beehives per 100 Farm Population according to 1929 Agricultural Census.

mesiperede arv 100 talundielaniku kohta tunduvalt suurem; nõnda näeme Pärnumaal ja Viljandimaal osas vastu Pärnu piiri võrdlemisi suurt mesiperede arvu. Petseri- ja Saaremaal oli mesiperede arv 100 talundielaniku kohta kõige väiksem.

Keskmine meetoodang mesipere kohta kg.
Average Production of Honey per Hive in kg.

Mesilaste karjamaa ja meekogumise olud osutusid aga pisut pahemaiks, kui aasta varemalt, sest keskmine meetoodang pere kohta jäi väiksemaks eelmisest aastast. 1933. a. saadi keskmiselt pere kohta mett 7,8 kg, kuna 1934. a. langes keskmine toodang pere kohta 6,9 kg-le. Meekogumisolud olid üldiselt paremad suve teisel poolel, kuid siis on mesilaste karjamaa juba kehvem kui suve esimesel poolel, sest suurem õitseage meetaimedel langeb kevadsuvisele ajajärgule. Kevadsuvel külm aga takistas paremal õitseajal mesilaste intensiivset väljalendu ja saak suve esimesel poolel jäi väiksemaks, mis tingiski madalamaid aasta keskmisi saake.

Olenedes keskmise meesaagi vähenemisest, ei aidanud perede arvu suurenemine siiski mee kogusaaki suurendada, vaid kogusaak jäi väiksemaks eelmisest aastast. 1933. a. oli mee kogusaak 422,8 tonni, kuid 1934. a. saadi 410,6 tonni, seega vähenes mee kogusaak eelmise

aastaga võrreldes 2,9%. Mee kogusaakidest viimase 10 aasta jooksul annab ülevaate siin-toodud tabel.

Meetoodang.

Production of Honey.

	Perede arv tuhandeis Number of Hives in 1000	Meetoodang kokku Honey Production in tons.	Meetoodang keskm. pere kohta kg Average Production per Hive in kg.
1934 . . .	59,5	410,6	6,9
1933 . . .	54,2	422,8	7,8
1932 . . .	51,2	394,2	7,7
1931 . . .	49,1	265,1	5,4
1930 . . .	47,3	339,4	7,1
1929 . . .	48 0	312,0	6,5
1928 . . .	49,2	300,1	6,1
1927 . . .	41,5	238,2	5,7
1926 . . .	37,3	362,4	9,7
1925 . . .	45,1	89,2	2,0

Mesinduse alal võib 1934. a. märkida eriti selle poolest, et sel aastal meile ei veetud enam mett sisse, kuna varemial aastail on seda tehtud, olgugi väikestes kogustes. 1934. a. on aga läinud esimesed proovisaadetised mett välja. Väliskaubanduse andmestikut selgub, et 1934. a. jooksul on mett veetud välja 55 kg.

Keskmiselt elaniku kohta on meetarvitamine viimasel ajal suurenenud. 1925. a. jäi sisemaiseks tarvitamiseks 92,6 tn mett ja

keskmiselt elaniku kohta tuli 0,1 kg. Nüüd on aga viimase 3 aasta jooksul keskmiselt elaniku kohta jäänud meekogus tõusnud 0,4 kg-le.

Mee hinnad aasta- ja riigikeskmiselt lan-gesid, kuid vaadates hindade liikumist lähemalt, selgub, et aasta esimesel poolel, millal müügil veel läinud aastal kogutud mesi, hin-nad püsisid eelmise aasta tasemel. Suve esi-mesil kui meehinnad näitasid eelmise aastaga võrreldes isegi tõusu, kuna saak sellal oli kehv. Suve lõpul, kui meesaak paranes, lan-gesid hinnad koguni madalamale eelmise aas-ta samaaegseist hindadest. Üldiselt peab tä-hendama, et aasta teise poole madalad hinnad põhjustasidki keskmiselt meehinna languse madalamale eelmise aasta hinnast. Riigikesk-miselt maksus mee kg 127 snt eelmise aasta 131 snt vastu, olles seega madalam eelmise aasta hinnast 3,1%.

Aastakeskmiselt kõige kõrgem oli meehind Haapsalus, mis tingitud sellest, et aasta esi-mesil poolel oli Haapsalus mett vähe saada ja seetõttu püsis ka hind kõrgel, kuna harilikult on kõrgeima hinnaga Tallinna turg. Tai-linnas maksus mesi aastakeskmiselt 138 snt kg eelmise aasta 150 snt vastu. Võrdlemisi kõrges hinnas oli mesi Rakveres, kus aasta-keskmiselt maksus 136 snt kg.

LIHA TOODANG JA TARVITUS.

MEAT PRODUCTION AND CONSUMPTION.

Lihasaaduste väljavedu viimastel aastatel oli kõige suurem 1927/28. p.-a. — 7 563 tn ja kõige väiksem 1929/30. p.-a. — 1 855 tn. 1929/30. p.-a. madalseisust peale on lihasaaduste väljavedu pidevalt suurenenud tänini ja oli 1933/34. p.-a. 4 603 tn. Lihasaaduste väljavedu pole liikunud rööbiti toodangutega. Kuna väljavedu aast-aastalt järjekindlalt suureneb, ei näe meie seda ometi toodangute juures. Viimase 10 aasta jooksul oli liha kogutoodang kõige suurem 1928/29. p.-a., tõus-tes 73 476 tn-le ja kõige madalam 1930/31. p.-a., mil langes 61 837 tn-le. Lihatoodan-guist, sisseveost, väljaveost ja tarvitamiseks jäänud koguseist annab ülevaate toodud tabel.

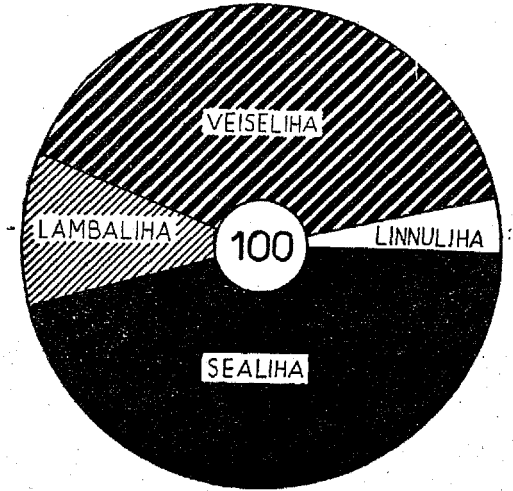
Lihatoodanguis tähtsama osa moodustab sealihtoodang. 10 aasta keskmiselt oli liha aastane kogutoodang pisut üle 68 000 tn ja kui arvestada üksikute lihaliikide osatähtsus ka 10 a. keskmiselt, siis sealiha moodustas 57%, veise-liha 30%, lambaliha 10% ja linnu-liha 3%. Lihatoodangu koostis on viimasel ajal muutunud. Veise-liha osatähtsus lihatoodangus on suurenenud, kuna sealiha osa-tähtsus vähenenud. Viimasel ajal on ka linnu-liha osatähtsus suurenenud võrreldes sel-lega, mis ta oli mõned aastad tagasi, sest linnukasvatuse on viimaseil aastail arvu-liselt suurenenud.

Liha toodang ja tarvitus tn.

Meat Production and Consumption (in tns).

	Toodang Production	Sissevedu Import	Väljavedu Export	Jäi tarvita- miseks Remained for Con- sumption
1933/34	66 443	—	4 603	61 840
1932/33	63 110	—	4 582	63 528
1931/32	66 975	3	3 896	63 082
1930/31	61 837	6	2 877	59 166
1929/30	62 613	85	1 855	60 843
1928/29	73 476	13	4 026	69 468
1927/28	73 437	194	7 568	66 068
1926/27	70 230	530	3 413	67 347
1925/26	70 035	82	3 498	66 619
1924/25	67 233	178	2 435	64 976

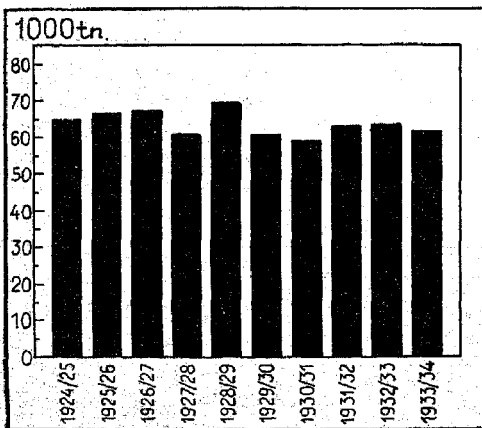
Lihatarvituse jaotus 1933/34 Ihaliikide järgi.
1933/34 Meat Consumption.

1933/34. p.-a. oli liha kogutoodang 66 443 tn, missugusest kogusest moodustas veiseliha- toodang 25 449 tn, sealiha- 32 000 tn ja linnuliha- 2 226 tn. Seega moodustab sealihatoo- dang 48%, veiseliha- 38%, lambaliha- 10% ja linnulihatoodang 4% liha kogutoodangust. Siintoodud lihatoodangu kohta koostatud protsentarvudest on selgesti näha, kuidas 10 a. keskmisega võrreldes on lihatoodangu koostis muutunud. Ühes lihatoodangu koos- tise muutusega on muutunud ka tarvitami- seksjäänud lihatoodangu koostis. 1933/34. p.-a. liha kogutoodangust 66 443 tn veeti väl- ja 4 603 tn ja sisemaiseks tarvitamiseks jäi 61 840 tn. Sisemaiseks tarvitamiseks jäänud lihakogusest 45,6% moodustas sealiha ja

40,5% veiseliha. Sealiha veeti suuremal mää- ral välja, mispärast tarvitamiseksjäänud ko- guse osatähtsus võrreldes kogutoodanguga vähenes. Veiseliha veeti välja palju väikse- mal määral, seepärast tema osatähtsus tar- vitamiseksjäänud koguses oli suurem kui too- dangu koostises. Sealiha jäi sisemaiseks tar- vitamiseks 28 172 tn, veiseliha 25 067 tn, lam- baliha 6 381 tn ja linnuliha 2 220 tn. Tarvi- tamiseksjäänud lihakogusest lambaliha moo- dustas 10,3% ja linnuliha 3,6%.

Liha tarvitus põllumajand. aastate järgi 1000 tn.
Meat Consumption per Agricultural Year in 1000 tns.

Võrreldes tarvitamiseksjäänud lihakogu- seid elanikkude arvuga, pole märgata suuri muudatusi üksikute aastate järgi. 10 a. keskmiselt langes ühe elaniku kohta tarvitami- seksjäänud lihakogusest 57,5 kg liha. Liha- tarvitus elaniku kohta üksikute põllumajandusaastate järgi oli viimase 10 a. jooksul järgmine:

Aastad	Liha elaniku kohta kg
1933/34	54,9
1932/33	56,5
1931/32	56,4
1930/31	52,9
1929/30	54,6
1928/29	62,2
1927/28	59,3
1926/27	60,3
1925/26	59,8
1924/25	58,2

Nagu siintoodud tarvitusunormidest näha, on need aastast aastasse muutunud väga väikeste kõikumistega, millest võime järeldada, et liha moodustab peamise stabiilse osise meie toidus.

Kui võrrelda meie lihatarvituse norme teiste maade normidega, siis selgub, et meil on lihatarvitus aastast elaniku kohta arvatult suurem, kui Kesk-Euroopa riikides. Nõnda tarvitati Saksas enne maailmasõda keskmiselt elaniku kohta 49,5 kg, 1925. a. 44,9 kg ja 1930. a. 50,5 kg. Väiksem kui Saksas oli liha-

tarvitamine Prantsuses; Prantsuses tarvitati aastast elaniku kohta enne maailmasõda 47,9 kg, 1925. a. 42,9 kg ja 1930. a. 43,3 kg. Inglises tarvitatakse liha pea võrdselt meiega. Enne maailmasõda tarvitati liha Inglises keskmiselt elaniku kohta 56,4 kg, 1925. a. 57,4 kg ja 1930. a. 59,0 kg. Suurem kui meil oli lihatarvitus P.-Am. Ühendriiges, kus enne maailmasõda lihatarvitust kalkuleeriti 64,4 kg-le, 1925. a. 65,3 kg ja 1930. a. 59,7 kg-le. Samuti suurem on tarvitus teistes ookeanitagustes lihaloomi kasvatajais mais.

TOOSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS JAANUARIS 1935. — FOREIGN TRADE IN JANUARY 1935.

Väliskaubanduse liikumine suundub juba kolmandat aastat tõusule. Iga viimase kuu väliskaubanduse läbikäik ületab eelmise aasta sama kuu läbikäigu. Jaanuar on meie väliskaubanduses vaiksmaid. Käesoleval aastal on ka sel kuul väliskaubandus tunduvalt elavnenud, eriti on seda märgata väljaveos.

kuna toit- ja maitseainete rühm kasvas, võrreldes eelmise aasta jaanuariga, koguselt 1 693 tonnilt 5 839 tonnile (244,9%) ja väärtuselt 1 154 tuh. kr-lt 1 717 tuh. kr-le (48,8%). Suurenemine sündis peamiselt nisu erakorralise väljaveo ning osalt või, kartuli, liha ja lihakauba suurenenud väljaveo arvel.

Toor- ja poolvalmisainete väljavedu kasvas, võrreldes eelmise aasta jaanuariga ligi kahe ja poole kordseks — 11 073 tonnilt 27 246 tonnile ja 1 302 tuh. kr-lt 3 001 tuh. kr-le. Sarnast suurt tõusu põhjustab peamiselt metsamaterjali, tselluloosi, lina ning väiksemal määral kunstsarve, bensiini ja põlevkiviõli suurenenud väljavedu.

Metsamaterjali veeti välja 11 021 tonni eelmise aasta 3 555 tonni vastu (+210,0%) ja saadi rahas 591 tuh. kr eelmise aasta 186 tuh. kr. vastu (+217,7%); tselluloosi väljavedu suurenes 5 739 tonnilt 9 702 tonnile (+67,6%) ja 679 tuh. kr-lt 1 099 tuh. kr-le (+61,9%), lina väljavedu kasvas 334 tonnilt 690 tonnile (+106,6%) ja 194 tuh. kr-lt 753 tuh. kr-le (+288,1%).

Valmissaaduste väljavedu jäi 2 971 tonniga eelmise aasta 3 000 tonni vastu ning 1 204 tuh. krooniga eelmise aasta 1 236 tuh. kr vastu peagu eelmise aasta jaanuari tasemele.

Sisseveo koostises, vaatamata üldarvude kasvule (koguselt 30,0% ja väärtuselt 26,0%), on toit- ja maitseainete rühm kahtanenud 5 121 tonnilt 1934. a. 3 676 tonnile

Väliskaubanduse läbikäik jaanuaris 1932—35. a.
Turnover of January Foreign Trade, 1932—35.

	1935	1934	1933	1932	1935. a. jaan. suurenem. + vähenem. - võrreldes jaan. 1934.
Tuhandetes kr.					
Väljavedu	5 936	3 704	1 993	2 609	+60,3
Sissevedu	4 954	3 932	2 609	3 721	+26,0
Väljaveo ülekaal +	+982	-228	-616	-1112	
Sisseveo ülekaal -					
Tuhandetes tonnides					
Väljavedu	38	16	12	12	+125,0
Sissevedu	26	20	18	23	+ 30,0

Väljavedu kasvas võrreldes möödunud aasta jaanuariga koguselt 125,0% ja väärtuselt 60,3%. Väljaveo ülekaal sisseveost ulatub 982 tuh. kr. Eelmisel aastal samal kuul ületas sissevedu väljaveo 228 tuh. kr võrra.

Sisseveo juurekasv k. a. jaanuaris oli väljaveost väiksem, kuid ületab siiski eelmise aasta sama ajavahemiku koguselt 30,0% ja väärtuselt 26,0%.

Väljaveo koostis üldjoontes muutus järgmiselt: elusloomade rühm suurenes 12 tuh. kr-lt 1934. a. 14 tuh. kr-le 1935. a. (16,6%),

Väliskaubanduse koostis. — Foreign Trade by Groups of Commodities

	Sissevedu				Väljavedu			
	Jaanuar 1935. a.		Jaanuar 1934. a.		Jaanuar 1935. a.		Jaanuar 1934. a.	
	ton.	1000 kr.	ton.	1000 kr.	ton.	1000 kr.	ton.	1000 kr.
Elusloomade (arv)	1	0,0	44	3	82	14	369	12
Toit- ja maitseained, joogid	3 676	317	5 121	1 418	5 839	1 717	1 693	1 154
Toor- ja poolvalmisained	18 942	1 867	10 885	1 354	2 7248	3 001	11 073	1 302
Valmissaadused	3 814	2 764	3 693	2 153	2 971	1 204	3 000	1 236
Kallismetallid ja -kiivid	0,0	6	0,0	4	—	—	—	—
Kokku	26 432	4 954	19 649	3 932	36 056	5 936	15 766	3 704

1935. a. (—28,2%) ja 418 tuh. kr-lt 1934. a. 317 tuh. kr-le 1935. a. (—24,2%). Viimase põhjustas loomasööda ja väiksemal määral heeringate, soola ning suhkru sisseveo vähenemine.

Loomasööta veeti sisse koguselt 133 tonni eelmise aasta 1 010 tonni vastu. (—86,8%) ja 13 tuh. kr väärtuses eelmise aasta 63 tuh. kr vastu (—79,4%).

Toor- ja poolvalmisainete sissevedu suurenes 10 835 tn-lt 1934. a. 18 942 tn-le 1935. a. (+74,8%) ja 1 354 tuh. kr-lt 1934. a. 1 867 tuh. kr-le (+37,9%). Selle peapõhjuseks on kivisöe, koksi ja puuvilla suurenenud sissevedu. Kivisöe ja koksi sissevedu kasvas 3 914 tonnilt 1934. a. 11 786 tonnile 1935. a. (201,1%) ja 63 tuh. kr-lt 1934. a. 206 tuh. kr-le 1935. a. (227,0%). Puuvill 292 tonnilt 1934. a. 505 tonnile 1935. a. (72,9%) ja 332 tuh. kr-lt 1934. a. 665 tuh. kr-le 1935. a. (100,3%).

Valmissaadusi vedasime sisse k. a. jaanuaris 3 814 tonni, eelmise aasta 3 693 tonni vastu (+3,3%) ning maksime rahas 2 764 tuh. eelmise aasta 2 153 tuh. kr vastu (+28,4%). Valmissaaduste rühmas suurenesid eriti — põllutöömashinade ja -riistade sissevedu — ligi 25 kordseks 3 tuh. kr-lt 1934. a. 77 tuh. kr-le 1935. a. jõu- ja töömashinad 197 tuh. kr-lt 286 tuh. kr-le (+45,2%), transportabinõud 35 tuh. kr-lt 114 tuh. kr-le (+225,7%) ja tekstiilitööstussaadused 440 tuh. kr-lt 577 tuh. kr-le (+31,1%).

Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu
jaanuaris 1933—35.

January Imports-Exports of Principal Commodities.

Väljavedu:	1000 kr.			Tonnides		
	1935	1934	1933	1935	1934	1933
1. Väi	798	658	334	495	429	359
2. Nisu	332	—	—	3 400	—	—
3. Kartul	32	12	1	695	295	35
4. Liha ja lihakaup	339	318	212	382	276	391
5. Metsamaterjal	591	186	76	11 021	3 555	1 020
6. Vinceer ja toolipõhjad	311	294	194	1 521	1 449	1 087
7. Tselluloos	1 099	679	400	9 702	5 789	4 323
8. Ajalehe- ja trükipaber	140	121	54	768	670	445
9. Lina ja takud	753	194	140	690	334	293
10. Puuv. lõng ja niit	188	81	50	65	29	26
11. „ rie	205	360	139	71	97	41
12. Linaneriite jäme	57	75	31	27	36	19
13. Džaundriite ja -kotid	88	94	55	154	163	121
14. Tahvelklaas	26	40	10	149	217	57
15. Bensiin (põlevk.)	91	30	29	260	92	122
16. Põlevkiviõli	41	30	0,1	1 012	659	8
17. Kunststarr	124	48	28	55	31	17
Sissevedu						
1. Suhkur	151	183	102	1 445	1 479	1 054
2. Tubak	96	85	54	55	57	46
3. Puuvill	605	332	194	505	292	251
4. Vill	120	48	59	39	12	38
5. Villane lõng	253	187	87	35	25	18
6. Kunstsiidilõng ja -niit	106	77	25	17	12	5
7. Raud ja teras	295	254	169	1 715	1 719	2 324
8. Kivisüsi ja koks	206	63	92	11 786	3 914	7 926
9. Petrooleum	97	121	53	1 680	1 746	1 039
10. Väetisained	136	258	15	2 887	3 031	516
11. Toornahad	130	83	22	143	86	35
12. Kummi ja k. kaup	68	54	27	25	19	13

METSATURG JA BRITI-VENE KOKKULEPE.

TIMBER MARKET AND THE ANGLO-RUSSIAN AGREEMENT.

A. Filaretov.

Juba läinud aasta detsembris alanud läbirääkimised Briti saematerjali importöride komitee — The Timber Distributors Ltd., (te-

geleb metsamaterjali ostudega Venest) ja N. Vene Eksportles'i vahel jõudsid lõpule alles möödunud nädalal. Ehkki juba varem oli

saavutatud põhimõttelik kokkulepe hanke koguse kohta, hindade küsimus oli siiski veel lahendamata. See selgusetus oligi peamisi tegureid, mis põhjustasid äraootava seisukorra metsamaterjalide välisurgudel viimase ajani. Nüüd Briti-Vene läbirääkimiste lõpptulemused on saanud teatavaks üksikasjaliselt. Leping näeb ette: a) Venest Britti 1935. a. sisseveetava saematerjali koguse 400 000 std, s. t. 50 tuh. std rohkem eelmise aasta kogusest, b) saematerjali hinnad (alus 7"):

Okaspuumaterjal:

III sort Arhangelsk £ 13, IV sort £ 10.10.—
U/S välissadamad £ 12.10.—, IV s. £ 10.7.6.
Esmajärgulised U/S Leningrad—£ 12.15.—,
IV sort — £ 10.5.—.

Lehtpuumaterjal:

U/S Arhangelsk ja Leningrad — £ 10.15.—.

Lepingus tähendatakse, et need hinnad on seeses hinnaalandus- ja hinnatõusuklausliga, ning nähakse ette reduktsiooni kuni 22 š 6 d pro standard, juhul, kui Soome ja Rootsi ekspordid oma saematerjalihinnad võistluses viivad alla venelaste hinnatabeli.

Nagu võis arvata, eelmainitud kokkulepe kutsus esile Kanada poolt valju protesti Briti valitsuse ees. Hiljutisel Briti alamkoja koosolekul toonitati, et Ottawa konverentsist saadik olevat võimalik panna tähele Kanada ekspordi langust Britti mitmel alal, ning et dominiioon olevat leidnud võimaliku turustada omi metsamaterjale emamaal veel vaid dumpingu teel arvestamata tootmiskulusid. Nüüd see Briti-Vene kokkulepe nii koguse kui hindade suhtes mõjutavat veel negatiivsemalt Kanada seisukorda ning raskendavat tal hoida alal intensiivsemaid kaubanduslikke suhteid emamaaga.

Protestimeeleolu Briti-Vene kokkuleppe puhul on märgata ka mujal. Šotis The Royal Scottish Forestry Society nõukogu võttis vastu resolutsiooni protestides Vene metsamaterjali suurendatud sisseveokoguse pärast Britti 1935. a. ning nõudes koguse alandamist 300 tuh. standardile. See resolutsioon näitab, et Šoti Metsaühing oli muidugi teadlikult jättnud arvestamata eelnimetatud koguses

madalakvaliteedilisi kuusepuumaterjale ja toepuid, mis 1934. a. veeti Venest Britti kaudu suuremal määral kui eelmisel aastal. Toepuid, mis ei kuulu sisseveotolli alla, satuvad otsesse võistluse kodumaiste tagavaradega. Šoti Metsaühing nõuab, et toepuude väärtussumma piirataks (nimelt kooskõlas 1933. a. sisseveo arvustikuga) ning toepuude kogus progressiivselt vähendataks vastavalt kodumaistele tagavaradele. Nimetatud resolutsioon esitati Board of Trade'ile.

Briti-Vene kokkulepe saematerjali suhtes mõjutab teataval määral ka Euroopa mandri metsaturgude olukorda:

Prantsuse puiduturul püsis juba kaemat aega surutis. Importörid liikkasid edasi pea kõik tehingute sõlmimised Rootsi ja Soomega, kuna taheti oodata ära Briti-Vene lepingu üksikasju, seda hindade suhtes eriti. Nüüd, kus need on teada, teotsetakse juba kindlamalt. Vene mõju oma metsasaaduste turul Prantsuse importörid tahavad aga vähendada, nimelt sel teel, et nõuavad valitsuselt metsamaterjali sisseveokontingendi alandamist 40—60% võrra. Möödunud aastal Vene mahutas Prantsusse saematerjale kaudu rohkem kui tarvitati. Seisukorda halvendas asjaolu, et Vene ujutas üle Prantsuse turu peamiselt selliste dimensioonidega, millele Prantsuses leidis küll vähem tarvidust, kuid mis langetasid üldist hinnataset. Siia seltsis veel Vene müügivõtte: kui esimesel hetkel ei saa müüa esialgselt kavatsatud hindadega, tehakse drastilisi hinnaalandusi.

Ka Saksale on Vene saatnud juba omi saematerjalide spetsifikatsioone ligi 60 000 std peale, tähendades järgmised hinnad (alus 7"):

okaspuumaterjal U/S . . .	RM 197.50
„ IV sort . . .	„ 137.50
lehtpuumaterjal U/S . . .	„ 160.—
„ IV sort . . .	„ 135.—

Seni pole aga Saksa poolt nimetamisväärseid tehinguid sõlmitud, püsib veel sesoonne seisak. Saematerjalide laotagavarad hinnatakse ligi 50 000 std suuremateks kui 1934. a. alul; ent arvestades ehitustöö intensiivsemisega 1935. a. (valitsuse püüded võimaldada tööd töötutele ehitustegevuse laiendamisega),

võib eeldada saematerjali impordi suurenemist, seda muidugi Vene ostude arvel, mis Saksale teatavasti kasulikum.

Vene mõju näib suurenevat ka Hollandis. Juba möödunud aastal Vene ujutas selle puiduturu oma saematerjalidega üle, tekitades seal küllastust ja äärmist tagasihoidlikkust.

Võistlus Venega tuleb nüüd terav eriti Soomel ja Rootsil, koos nendega muidugi ka meie metsaeksportöridel. Meie muidugi otsest Venega võistlusse ei satu, kuna meie väljaveetava saematerjali üldkogus on ikkagi

võrreldes teistega niivõrd minimaalne, et see hindade kujunemisele mingit mõju ei avalda, ning seepärast oleneme peamiselt põhjamaade võistlusolude arengust. Möödunud jaanuaris, ajal, mil Rootsi ja Soome eksportörid olid sunnitud ootama ära Briti-Vene lepingu lõplikku kujunemist, suutsime arendada oma saematerjali väljavedu (peamiselt Britti) kaunis intensiivselt, seda esmaajones eelmisest aastast säilunud laotagavarade arvel. Meie saematerjali väljavedu jaanuaris oli 3321 std, seega ligi 3,5 korda suurem läinud aasta jaanuarist.

METSAMATERJALIDE HINNAD SISETURUL.

DOMESTIC PRICES OF TIMBER.

Soodsate ilmae ja heade teeolude tõttu arenevad metsatööd üldiselt soodsalt; kohati teeb takistusi vaid tööliste puudus. Ostutahe on kindel ja elav lehtpuupakkude peale, teiste materjalide alal on olukord vaikne.

Okaspuupalkide hinnad püsisid endiselt madalal sätisel makstud hindadest. Võrus makstakse kr 4.90 kuni kr. 8.40 thm., Ahja ümbruses kr. 7.70 thm., Kärus kr. 7.50 kuni kr. 9.— thm. ja Narva jõel kr 6.30 kuni 13.— thm. Männipalkide hinnad on umbes 30—40 snt thm-lt odavamad kuusepalkidest. Ostutahe üldiselt tagasihoidlik, kuna saetud materjalide müügi alal välismaale puudub kindlus.

Ekspordilaudadest pakutakse franco Tallinn vagun kr 100.— standardist, kuna praegu fob-hinnad on umbes kr. 125.— standardist ja vahe kulub ümberlaadimise kuludeks ja ostukasuks. Kuigi see hind kuidagi ei kata sätisel tehtud sisseostukulusid, on mõningaid väiksemaid müüke sel alusel toimetatud.

Paberipuude hinnad Tallinnas püsisid endised, kuid suure pakumise tõttu on kohtadel hinnad umbes kr 0.25—0.50 rm. kohta langenud võrreldes aasta alul makstud hindadega.

Propside müügid töötavad käesoleval

aastalgi tulla küllalt suured. Riigimetsatööstus on kogu oma toodangu müütnud hinnaga kr. 3.75 raudteejaamades, väikestele müüjatele maksti Ahjas kr. 2.40 rm, Kärus — kr 3.25 rm. ja Narva jõel — kr 3.50 rm.

Kasepakkude hinnad on kindlad ja näitavad tõusu. Firma A. M. Lutherile on ilmunud võistlejad kasepakkude eksportijate näol, kes võtavad vastu küll vaid jämedamat ja eriti kõrgekvaliteedilist kaupa, makstes sellest ka kõrgemat hinda. Vahepeal on väljaveotolli kasepakkudelt tõstetud, et kaitseda kodumaa vineeritööstust ja ka A. M. Luther on tõstnud hindu kuni kr 24.— thm., nii jääb oodata ära, kas kasepakkude eksportimisest tuleb midagi välja.

Lepapakkude järele on nõudmine elav, kuid kahjuks ei leidu meil terveid lepapakke kuigi suurel arvul. Tallinnas ostetakse pakke hinnaga kuni kr 32.— thm., kohtadel on hind kohati kasepakkudest nõrgem.

Haavapakkudest makstakse üldiselt aasta alguses püsimaajäänud kõrgeid hindu: Tallinnas I s. kr 35.— thm., II s. — kr 24.— thm. Köva võistluse tõttu püsisid ka kohtadel hinnad umbes samal tasemel, väikeste mahaarvamistega. III sordi haavapakkude hinnad kõiguvad 15—25 snt kantjalalt.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● A. Turba kavatses Tallinnas seada sisse mängunukkude ja -iluasjade-

töökoda. Tarviline sissesead, mitmesuguste masinate näol, on juba välismaal va-

litud välja ja nende sisseveoks on Majandusministeerium nõusoleku andnud. Tähendatud töökoda oleks meil esimene sellelaadne.

● Riigi Turbatööstus, kes mõnda aega juba Põhja-Ameerika firmadega sammalturba saaduste müügi asjus ühenduses ja neile proove saatnud, on lõplikult sõlminud lepingu sammalturba saaduste müügiks. Viimase põhjal kohustub Riigi Turbatööstus Põhja-Ameerika Ühendriikides asuvale ostjale iga aasta vähemalt 30 000 palli (ä 50—55 kg) sammalturba saadusi andma. Leping on sõlmitud 5 aasta peale ja jätkub, kui müüja soovib, automaatselt järgmisel 5 aastal. Müügihind on Riigi Turbatööstust rahuldav.

● O. Lumi ja A. Jääger, Tallinnas, on Majandusministeeriumile esildanud märgukirja ja teatanud, et nemad juba pikemat aega teinud katseid tulesüütajate („välgumihklite“) kivide kohal valmistamiseks ning lähemal ajal seks tarvilise töökoja avavad. Seepärast ei olevat ka vajadust ega alust sel alal kellelegi monopoli anda. Majandusministeeriumi Tööstusosakond on teatanud, et monopoli küsimus jääb kõrvale ja kõneallosele töökoja avamine ning kivide müük peab sündima harilikus korras.

● Kudumistöökoda „Textor“ — M. Strasch, Tallinnas, kus tänini peamiselt kübarate valmistamiseks mitmesuguseid põimimis- ja kudumistooteid valmistati, on töökoda riidekudumisosakonnaga suurendanud.

● Majandusministeeriumi Tööstusosakond on järgmiste ettevõtete sisseadmiseks andnud loa:

Jul. Lill, Joh. Sepp, F. Karlson ja K. Grau paberivabrikku sisseadmiseks Räpinas. Vabrikus leiab 25 töölist tööd ja valmistatakse mitmesugust kaltsupaberit.

A. Nikopensus'ele saeveski sisseadmiseks Koiola vallas, Võrumaal. Ettevõttes leiab tööd 15 töölist ja valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali.

● Majandusministeeriumi ettepanekul on Üleriiklik Kaupmeeste Seltside Keskkliit korraldanud manufaktuuri- ja villaselõnga kaupmeeste-importöride koosolekud, kus kaupmehed omavahel jaotanud Britist ostetava villase- ja puuvillaseriide kontingendi II osa ja 1935. a. impordiks määratud villaselõnga koguse.

● Majandusministeeriumi Tööstusosakonna vanem tööstusinspektor H. Visman ja Kaubandusosakonna inspektor A. Kits on koostanud ja andnud välja käsiraamatu „Tollitariifid“. Viimasesse on kodifitseeritud kehtivad sisse- ja väljaveotollimaksude määrad 1. II 1935. a., kusjuures on toodud ka välislepingute tariifid ja märgitud, missugused kaubad kuuluvad sisseveomopoli alla ning juhised kaupade sisse- ja välja-veol. Tollitariifide osa on varustatud kaupade nimestikuga tähestikulises järjekorras.

LAEVANDUS

PRAHID JAANUARIS. — FREIGHTS.

Käesolev aasta algas laevaprahtide alal langeva tendentsi all ning kestis kogu jaanuarikuu. Ka veebruari prahid näitavad sama tendentsi. Tuntud Inglise tramp-laevade indeks, mida avaldab „Lloyds List“, näitab, et võrreldes detsembrikuuga langes Euroopa indeks 3,39% võrra ja üldindeks 2,95% võrra. Tegelikult jaanuaris 1935 prahiindeks on madalam, kui ühelgi aastal pealesõda (1923. a. = 100):

Jaanuar 1935.

Euroopa veod	67.88
P. Ameerika	58.10
L. Ameerika	64.64
I. India, Aafrika	76.10
Vaikne ookean	56.96
Üldindeks	64.74

Võrdluseks nimetame, et üldindeks oli:

1934. a. detsembris	66.71
1934. a. keskmise	65.90
1933. a. „	64.50
1932. a. „	67.10
1929. a. „	89.30

Prahid jaanuaris olid kõikidel turgudel pressitud liig suurest sõitujäetud tonnaazist, nii et oli tunda suurt laevade ülepakumist. Nimetame vaid mõned iseloomustavamad võrdlused.

Prahituru languse tõttu pandi laevu seis- ma rohkesti kõigis riiges, kuid ka veebruaris

ei olnud veel tõsiseid tunnuseid prahituru pa- ranemiseks; oli väike elavnemine jaanuari lõpul, mis vaibus varsti.

	1935 a. jaan.	1934 a. jaan.
Söed <i>Tyme</i> Hamburg	3/6	4/3
Vili S. Lorenzo (U. K.) Kont. 12/8—14/6	16/3—17/—	
„ Must Meri (Antwerp.) Hamb. 10/—10/3	10/3—10/9	

Navigatsiooniks prahtimine on alles väga väikestes piirides ning üldiselt ootaval seisukohal, peaaesjalikult laevaomanikkude poolt. 15. II oli Kopenhaagenis põhjamaade laevaomanikkude koosolek prahiküsimuste arutamiseks.

VALUUTAHINNAD. EXCHANGE RATES.

Tallinna börs				Londoni börs	
100 \$, 100 £ jne. eest Eesti krooni				1 £ eest \$, Saksa mk. jne.	
18. II. 1935		12. II. 1935		18. II. 1935	12. II. 1935
Ost	Müük	Ost	Müük	1935	1935
\$ (dollar)	871	379	370	378	4,8731
£ (Inglise n.)	1811	1835	1811	1835	4,8818
Saksa riigimark	143,00	143,50	143,00	146,50	12,17
Soome mark	7,98	8,10	7,98	8,10	226,50 ¹⁾
Frantsuse fr.	24,50	24,80	24,35	24,65	74,26
Belgia belga	86,75	87,95	86,25	87,45	20,98
Helveetsia fr.	120,35	121,35	119,70	121,20	15,13
Itaalia liir	31,50	32,00	31,40	31,90	57,43
Eesti kroon				18,12 ¹⁾	18,25
Rootsi kroon	98,40	94,00	98,40	94,00	19,40
Taani kroon	80,85	82,05	80,85	82,05	22,40
Norra kroon	90,95	92,15	90,95	92,15	19,901
Tšehhoslov. kr.	15,60	15,80	15,40	15,70	116,50 ¹⁾
Hollandi kulden	251,85	254,35	249,80	252,90	7,2225
Läti lant	119,35	121,00	119,70	120,95	15,00 ¹⁾
Cerv. rubla				5,634 ¹⁾	5,66
Austria šilling	69,45	70,85	68,80	70,20	26,06 ¹⁾
Ungari pengö				27,50 ¹⁾	27,50
Poola slott	70,15	71,15	69,80	70,80	25,81 ¹⁾
Leedu litt	62,00	62,90	61,75	62,65	29,12 ¹⁾
Danzigi kulden	120,35	121,35	119,70	121,20	29,25

¹⁾ 16 II 1935

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas	1935 a.	1934 a.	1933 a.	
	11/II-17/II 1935				1. I kuni 17. II.
VÕI (tonni) <i>Butter (tons)</i>	127,3	83,1	705,3	625,6	520,3
Sellest:					
Saksa . . .	57,0	4,1	259,9	321,7	171,7
Inglise . . .	64,0	62,0	392,3	287,9	124,4
Belgiasse . . .	5,1	17,0	39,7	10,2	59,0
Soome . . .	—	—	—	2,0	—
MUNAD (tuh. tk.) — <i>Eggs (1000)</i>	—	—	—	—	—
Sellest:					
Inglise . . .	—	—	—	—	—
Saksa . . .	—	—	—	—	—
PEEKON (tonni) — <i>Bacon (tons)</i>	24,4	30,4	263,8	363,3	334,4
LINA (tonni) <i>Flax (tons)</i>	13,7	188,1	1022,6	683,7	487,1
Sellest:					
Inglise . . .	13,7	188,1	911,2	396,6	164,3
Belgiasse . . .	—	—	70,3	20,1	232,7
Soome . . .	—	—	11,2	13,3	6,9
Saksa . . .	—	—	10,4	187,9	0,9
Frantsusse . . .	—	—	0,2	60,5	30,1

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÕITURG — BUTTER MARKET.

Möödunud nädalal ilmnis Inglises võihindade langus. Taani võihinnaks noteeriti Londonis 115—116 š. cwt möödunud nädala 120 š. vastu, mis ka Taani Kopenhaageni ametlikku võihinna noteeringut vähendas 200 TKr-le möödunud nädala 210 TKr. vastu. Eesti võihinnaks noteeriti Manchesteris 98—100 š. cwt möödunud nädala 103—105 š. vastu, nõrgene-

des seega 5 š. cwt ehk keskmiselt 10 snt kg. Ka Saksast saadav võihind näitas nõrgenemist 1 RM võrra 100 kg kohta. Meie võihinna noteering Tallinnas langes 131 snt-le kg eelmise nädala 134 snt vastu.

Võituru seisukorra kujunemine Inglises näitas viimasel nädalal üldiselt paranemist, mis suurelt osalt oli põhjustatud P.-Am.

Ühendriikide võistudest. Selle tagajärjel vähenes ka näit. jaanuaris Taani või sissevedu Inglisse 21% võrra, võrreldes eelmise aasta sama kuuga. Ka võitagarade liikumine Inglise külmutusmajades näitab pidevat langust, ulatudes tunduvalt alla eelmiste aastate taset. Nimetatud põhjusil on võituru seisukord Inglises soodsam kui eelmisel aastal samal ajal.

Taani piimakarja arvuline liikumine näitas käesoleval aastal 15. jaanuari loenduse andmeil vähenemist, võrreldes möödunud aasta juuli andmetega. Nii oli käesoleva aasta loenduse andmeil piimalehmi Taanis 1 688 000 möödunud aasta juuli 1 716 000 vastu, vähenemine 2% võrra. Samuti on vähenenud mullikate arv 518 000-lt 470 000-le. Seevastu aga vasikate arv on tõusnud 713 000-lt 734 000-le.

Või sisseveo pidev vähenemine viimastel aastatel Šveitsi on põhjustatud piimasaaduste tootmise vahetõrgete muutusest võitootmise laiendamise suunas, misjuures ka üldine piimatoodang näitab tõusu. Nii hinnatakse

möödunud aasta piimatoodangut Šveitsis 2 370 000 tn-le eelmise aasta 2 854 750 tn vastu. Kogu juustutoodang langes 55 400 tn-lt 48 500 tn-le, kuna aga võitoodang suurenes möödunud aastal 29 000 tn-le 1933. a. 25 500 tn vastu.

Siseturul maksus või snt kg: Tallinnas — meiereivõi 160 snt, taluvõi 135—150, Tartus — meiereivõi 150—160 snt, taluvõi 125—145 snt, Viljandis — meiereivõi 160 snt (kauplustes) ja taluvõi 125—130 snt, Pärnus — meiereivõi 135 snt (kauplustes) ja taluvõi 115—120 snt, Valgas — meiereivõi 160 snt (kauplustes) ja taluvõi 135—140 snt, Rakveres — meiereivõi 155—164 snt ja taluvõi 125—135 snt, Narvas — meiereivõi 160—165 snt ja taluvõi 125—140 snt, Petseris — taluvõi 110 snt ja Kuressaares — meiereivõi 125—140 snt ja taluvõi 100 snt kg.

Möödunud nädalal väljaveetud võikogusest läks Saksa 879 tünni, Inglisse 1228,5 tünni, Tšehhoslovakkiasse 200 tünni ja Palestiinasse 81,5 tünni.

PEEKONITURG — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib kindel tendents. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering püsib muutumatul 78 š. tsentner. Vastavalt sellele jäi muutmatuks ka peekonsigade noteering. Käesoleval nädalal maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

Kokkutoodud peekonsigade arv tõusis möödunud nädalal 2201 seale 1902 sea vastu

eelmisel nädalal. Tapmised tõusid 2742 seale 1957 sea vastu, peamiselt N.-Vene jaoks tapetud sigade arvel (ca 400 pekisiga).

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60 —72 kg	55	50	44	Sise-
55,5—59,5 "	50	46	40	туру
72,5—75 "				hinnad
75,5—80 "	46	42	39	

TAPALOOMADE- JA LIHATURG — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tallinnas märgiti veiselihaturul hindade kõvenemist. Eriti tugevasti tõusid rammusate lehmade hinnad. Veiselihha maksus: nuumatud 45—55 snt kg, keskmised 38—45 snt ja lahjad 32—38 snt kg. Eluskaalust nõuti-maksti: nuumatuist 29—33 snt, keskmisist 25—29 snt ja lahjadest kuni 23 snt kg. Käesoleva nädala alul kujunes pakkumine kaunis rohkeks, selle mõjul hinnad nõrgenesid veidi. See nõrgenemine hindadele maal ei tohiks mõjuda, sest kõrgehinna periood vältab veistel maini.

Vasikaid turul keskmiselt. Hinnad püsivad nuumatud vasikatel 45—55 snt,

keskmistel 38—45 snt ja lahjadel 32—40 snt kg. Eluskaalu alusel tehinguid vähe. Maksatakse 27—42 snt kg, vastavalt headusele.

Lambaid turul väheldaselt. Siseturul liha maksus 40—50 snt kg vastavalt headusele. Eksportlammaste lihast ühes pudemitega maksti 78—83 snt kg. Eluskaalust makstakse eksportlammastest kuni 33, nuumatuist kuni 30 ja lahjadest kuni 24 snt kg. Lambaliha hinnad püsivad.

Sealiha turustati talupidajate poolt vähe. Sealiha maksus 37—43 snt kg. Käesoleval nädalal arvatavasti sealihahinnad vähe nõrgenevad, sest teatavasti lõppes peki vas-

tuvõtmine ekspordiks ja teiseks, möödunud nädalal toodi väga rohkesti sigu kokku eksporditapamajadesse. Neist sigadest tuleb suurem osa müügil käesoleval nädalal.

Tartu turul maksus sealiha 36—42 snt, veiseliha 26—40 snt, vasikaliha 20—35 snt ja lambaliha 33—40 snt kg. Hinnas kõvenesid sea- ja veiseliha.

Viljandi turul maksus sealiha 40—45 snt, veiseliha 40—45 snt, vasikaliha 30—35 snt ja lambaliha 38—40 snt kg.

Pärnu turul maksus sealiha 38—40 snt, veiseliha kuni 40 snt ja vasikaliha 28—35 snt kg.

Valgas maksus sealiha 35—40 snt, veiseliha 33—37 snt, vasikaliha 20—25 snt ja lambaliha 29—33 snt kg.

Rakveres maksus sealiha 37—42 snt, veiseliha 35—45 snt, vasikaliha 25—35 snt ja lambaliha kuni 45 snt kg.

Narvas maksus sealiha 40—48 snt, veiseliha 30—45 snt, vasikaliha 33—35 snt ja lambaliha 40—50 snt kg.

Kuressaares maksus sealiha 35—45 snt, veiseliha 20—28 snt, vasikaliha 20—22 snt ja lambaliha 25—35 snt kg.

KANAMUNATURG — EGG MARKET.

Kanamunade sissevedu Inglisse kujunes Taanist, Hollandist ja Soomest võrdlemisi väikeseks, võrreldes eelmistel nädalatel sisseveetud kogustega, mille tagajärjel ka pakkimine võttis tagasihoidliku ilme ja millele kaasas hindade kõvenemine. Kuna aga hindade kõvenemine toob kaasa tarvitamise vähenemise ja juurdevedu turule lähematel nädalatel võib suurened, võivad ka hinnad uuesti nõrgeneda. Peale selle munaturu seisukord onoleb väga suurel määral ilmastikust.

Saksas on kanamunade turu seisukord üldiselt vaikne. Külmade ilmade tõttu on sisemaa munatoodang madal, mis aga suudab rahuldada ka väheldase tarvitamise. Kuna aga külmutusmajadesse paigutatud munatagavarad hakkavad jõudma lõpule, võib munaturu seisukord Saksas külmade ilmades isegi paraneda.

Möödunud aastal veeti Soomest mune välja 1003 tn eelmise aasta 991 tn vastu. Seega suurenes väljavedu 1,2% võrra. Kogu väljaveost läks Inglisse 7730 tn ehk 66% ja Saksa 3563 tn ehk 32%. Käesolevat aastat peetakse Soome munakaubanduse ringkonnis raskemaks kui eelmist, kuna munade sissevedu Inglisse on kontingenditud ja loodetud sisseveovõimalust Saksa ei suudetud hankida. Ka Hispaaniasse, kuhu möödunud aastal veeti Soomest 321 000 kg mune, ei ole käesoleval aastal näha ette võimalusi mune ekspordimiseks.

Siseturul maksusid kanamunad snt paar: Tallinnas 10—13 snt, Tartus 10—13 snt, Viljandis 10—12 snt, Pärnus 11—12 snt, Valgas 10—12 snt, Rakveres 10—12 snt, Võrus 10—12 snt, Kuressaares 10—12 snt ja Petseris 10—12 snt. Kanamunade hindade liikumises võime märkida väikest kõvenemist, võrreldes eelmise nädala hindadega.

TERAVILJATURG — GRAIN MARKET.

Maailma teraviljaturg näitas möödunud nädalal peale kahekuist hindade nõrgenemist jälle paranemist. Tunduv hinnatõus esines Põhja-Ameerika turgudel, kuna seevastu Euroopa turgudel oli tegemist veel väikese langusega. Noteeringud kroonides kvintaali eest olid järgmised: rukis Chicago 9.54 (m. n. 9.27), Winnipeg 7.83 (m. n. 7.63), Hamburg (La Plata) 8.44 (m. n. 8.51); nisu Chicago 13.20 (m. n. 13.02), Winnipeg 11.29 (m. n. 11.23), Hamburg (Manitoba I) 13.11

(m. n. 13.03), Liverpool 9.27 (m. n. 9.37) ja mais Chicago 12.52 (m. n. 12.18).

Euroopa importmaade nõudmine on praegu välisteravilja järele väga tagasihoidlik, kuid arvestades paljudes harilikult välisteravilja vajavates maades möödunud aasta madalama saagiga, peaks Euroopa edaspidine sisseveotarvidus näitama hilisematel kuudel tõusu. Idamais, peamiselt Jaapanis, püsib endiselt elav nõudmine Austraalia nisule. P.-Am. Ühendriikides viimastel päeva-

del nisuturg on muutunud stabiilsemaks ja suureneva nõudmise tagajärjel näitavad hinnad tõusu. Ka maisihind on tõusnud Chicago peamiselt suureneva nõudmise tagajärjel.

Vene ametlikel hindamisandmeil on sealne talinisu külvipind 12.9 milj. ha, mis suurem eelmisest aastast 6% võrra ja mis suurem 27% möödunud viie aasta keskmisest.

Viimaste Rahvusvahelise Põllumajandus-instituudi andmete järgi hinnatakse põhjapoolkera 1934. a. maisitoodangut 54,8 milj. tonnile, mis on 27.7 milj. tn ehk 51% madalam kui 1928/32. a. keskmine. Toodangu tagasimineku, mis on viie aasta keskmisest madalam umbes 1/3 võrra, on põhjustanud m. a. P.-Am. Ühendriikide madal saak sealsete ebasoodsate kasvuolude tõttu.

Toiduviljaturg on endiselt nõrk, sest nõudmised impordimaades on väga tagasihoidlikud ja möödunud aasta lõpul tehtud ennustused suurema impordivajaduse kohta ei taha täituda.

Tallinna börsikomitee noteeris 13. II 35 järgmised hinnad kvintaali kohta: nisu

14—15, rukis 11.50—12, kaer 7—8 ja oder (sööda) 8.50—9.00; rukkijahu (Puhk ja Pojad) 13.55—14.35 ja Rotermanni tehastes 13.90.

Üksikutel turgudel olid alltoodud hinnad (kr. 10 kg).

Tallinna turg: kaer 0.85 kr, rukkijahu 1.39 kr, sepikujahu 1.84 kr.

Tartu turg: rukis 1.05 kr, nisu 1.40 kr, oder 1.00 kr, kaer 0.70 kr, rukkijahu 1.20 kr.

Viljandi turg: rukis 1.05 kr, nisu 1.20 kr, oder 1.00 kr, kaer 0.85 kr, rukkijahu 1.30 kr, odrajahu inimtoiduks 2.00 kr.

Pärnu turg: rukis 1.05 kr, nisu 1.40 kr, oder 1.00 kr, kaer 0.80 kr, rukkijahu 1.30 kr, sepikujahu 1.70 kr, odrajahu inimtoiduks 1.60 kr ja loomadele 1.00 kr.

Valga turg: rukis 1.00 kr, nisu 1.30 kr, oder 0.95 kr, kaer 0.70 kr, rukkijahu 1.15 kr, sepikujahu 1.70 kr.

Rakvere turg: rukis 1.15 kr, nisu 1.35 kr, oder 0.90 kr, kaer 0.70 kr, rukkijahu 1.25 kr, odrajahu inimtoiduks 2.00 kr. ja loomadele 1.20 kr.

LINATURG — FLAX MARKET.

Vällisturu üldist tendentsi märgitakse endiselt kindlana. Viimasel nädalal registreeriti Lääne-Euroopa linakaubanduse keskustes suurärde ja ketrajate vahelisi tehinguid peagu igapäev, aga ainult väikestes kogustes, sest ketrajad on linaostmisega praegu väga tagasihoidlikud. Müüjad (linakaubanduse suurärde) ühest küljest peavad võimalikuks, et linahinnad võivad hiljem veelgi tõusta, kuid teisest küljest samad suurärde kalduvad praegu tegema hindades osalisi alandamisi, kui vaid leiduks ostjaid suurematele linakogustele korraga. Seetõttu on hinnad vällisturgude praegustes tehingutes väga ebakorrapärased.

Dundee linabörsil märgiti Ida-Euroopa linade hindu cif Ida-Inglise sadamad 1 inglise tonni eest naelsterlingites järgmiselt:

	13. II 35.	6. II 35	14. II 34.
Petseri-Võru R	87/10	88/—	59
Läti Liivi R	88/10	88/10	59
Vene kasteleo IV gr. I s.	94/—	94/—	59
Pärnu takud I sort . . .	68/—	68/—	—
" " II "	68/—	65/—	—

Linahindade noteerimiskomisjon Tallinnas noteeris 15. II 1935 lina kokkuostuhinnad sentides riiklike standardsortide alusel franko kokkuostja ladu järgmiselt:

		Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
ristina	R	127	126
hoffsdreiband	HD	128	127
dreiband	D	119	118
ordinaardreiband	OD	108	107
low-ordinaardreiband	LOD	97	96
takuprakk	H	85	84
takud I sort			107
" II "			98
ehitustakk			15

Tendents: ostjad ja müüjad tagasihoidlikud.

Kuna välismaised ketrajad oma sisseostudega on praegu tagasihoidlikud, siis on samasuguse seisukoha võtnud meie eksportöridki omis sisseostudes. Nad praegu on sordi kvaliteedi suhtes nõudlikumad, kui hindade tõusu ajal ja ei maksa Tallinnas noteeritud hindu talupidajale välja. Ka talupidajad

näivad olevat muutunud tagasihoidlikumaks. Laura laadal 11. skp. ostsid kaupmehed talupidajailt kokku umbes 10 000 kg linu hinnaga 134 snt kg ristna standardsordi alusel. Osa talupidajaid pidas hindu madalaks ja viis omad linad koju tagasi. Samal kuupäeval, 11. II 1935, osteti Rápina laadal kokku um-

bes 15 000 kg linu hinnaga 131 snt kg ristna standardsordi alusel. Samapalju linu viisid talupidajad mainitud Rápina laadalt koju tagasi. Petseri laadal 15. II 1935 ostsid kaupmehed talupidajailt kokku umbes 33 000 kg linu hinnaga 130 snt kg ristna standardsordi alusel.

AEDVILJATURG — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturul pole seisukord kuigi palju muutunud. Porgandeid müüdi väiksel viisil endiselt 6—8 snt kg, värsket kapsast 5—6 snt kg, kaalikaid 4—5 snt kg, peete 7—8 snt kg, mädarõigast 80—200 snt kg, kütüslauku 50—60 snt kg, hapusid kurke 2—4 snt tk, sibulaid 12—15 snt kg jne. Suurel viisil ostes maksti sibulate kg-st 9—10 snt. Mär-gata on turul ainult õunte tagavara lõppe-mist lähemal ajal, eriti Tartu roosiõuna ja teiste suuremate taliõunte lõppemist, kuna sibulõunu jätkub veel mõneks ajaks. Siiski on ka sibulõunte hind väikemüügil kerkinud juba 50—80 snt kg. Teisi suuremaid taliõunu müüdi aga juba 1 kr ja 1.20 snt eest kg (väikemüügil).

Jaauuaris veeti meilt välja aedvilja:

sibulaid	81 100 kg	9 515 kr.	eest	Soome
soolatud kurke	3 442 "	2 553 "	"	üldse
neist	3 336 "	2 493 "	"	Soome ja
	106 "	60 "	"	Pr. Stüriasse.
sigureid	95 100 "	6 275 "	"	Soome
pohli	1 240 "	290 "	"	Saksa
jõhvikaid	1 500 "	244 "	"	üldse
neist	1 200 "	179 "	"	Prantsusse
	300 "	65 "	"	Saksa.

Veebruaris veeti meilt välja:

	1.—3. II.	4.—10. II.	11.—17. II.
sibulaid	44 150 kg	6 250 kg	13 000 kg
sigureid	10 000 "	10 000 "	—
kurke, marineeritud ja soolatud	386 "	3 005 "	2 234 "
jõhvikaid	1 200 "	—	—

Sibulad ja sigurid läksid kõik Soome, jõhvikad aga Prantsusse. Suurem osa konserveeritud kurke saadeti samuti Soome.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

VÄLISKAUBANDUSE KINDLUSTAMINE INGLISES. GUARANTEEING FOREIGN TRADE IN GREAT BRITAIN.

Juba rida aastaid teotseb Inglises edukalt Export Credit Guarantee Department, milline kutsuti ellu katseliselt pärast sõda väliskaubanduse elustamiseks. Praeguse kuju omab ta 1926. a.

Osakonna (departmendi) ülesandeks on inglise eksportija kindlustamine kahjude vastu, mis võiksid tekkida välismaise ostja (importija) maksujõuetuse läbi. Tavaliselt ulatub osakonna poolt antav garantii 75%-ni tehingu väärtusest. Vastavalt suuremale riisikole võib osakond garanteerida tehingut ka väiksemas ulatuses, samuti vähendada garantii ulatust eksportija isiklikul soovil, kuna garantii eest võetava makasu suurus on selle ulatusest.

Seaduslik piir, milleni osakond kogusummas korruga võib anda välja kohustusi (garantiisid), on 25 miljonit naelsterlingit. Kui arvestada, et 70% on keskmine garantiitulatus s.o. et iga üksikut väliskaubandusliku tehingut garanteeritakse keskmiselt 70% selle väärtusest (kogusummast), siis ulatub väliskaubanduse koguväärtus, mida Osakond garanteerib, umbes £ 35 milj.

Export Credits Guarantee Department ta-gab niihästi tarbainete kui ka tootmisvahendite ekspordi, seejuures aga vaid kaupu, mis on valmistatud terveni või osaliselt Inglises. Tehinguid reeksportitavate kaupadega ta ei taga. Peamiselt garanteeritakse just tarbainete väljavedu, milliste arved õienda-

takse tavaliselt lühikese aja jooksul. Sellest järgneb, et Osakonna kapital (£ 25 milj.) kujutab enesest teatud määral ringlevat fondi, mille kaudu aasta jooksul garanteeritud eksporttehingute koguväärtus ulatub ligikaudu 25%-le kogu Inglise ekspordist (keskmine väljavedu viimaste aastate jooksul võrdus umbes £ 370 milj.).

Osakond ei krediteeri ekspordi selle sõna otseses mõttes, ega toimeta mingisuguseid panga-operatsioone, s.o. ei anna krediite ega žireeri vekseid. Ta töötab aga lähedases kontaktis pankadega. Ei ole haruldased ka need juhud, kus pank saadab oma kliendi osakonda garantii saamiseks, enne kui avab temale krediidi või muul viisil finantseerib eksportteingu. Osakond ei taga tavaliselt ka välissummade (valuuta) transferi sterlingutesse. Algaastail osakond võttis enese peale selliseid kohuseid ja isegi žireeris ekspordija käskveksleid. Austria Kreditanstalt'i krahh (1931. a.) sundis osakonda muutma põhjalikult oma senist poliitikat ning nüüd ta garanteerib arve tasumist ostja valuutas ja ei võta enesele mingeid kohustusi kaotuste puhul, mis võiksid tekkida valuutakitsenduste tagajärjel.

Informatsiooni kogumine on korraldatud osakonna poolt eeskujulikult Inglise konsulaatide, saatkondade ja pankade kaudu, nii et juhtudel, kui tekib tarvidus garanteerida teingut vähetuntud või tundmata välismaise firmaga, ei tekita raskusi informatsiooni saamine kiireimas korras. Ka võib osakond diplomaatiliste ja konsulaaresinduste kaudu nõutada erisoodustusi, nagu valuutakitsenduste mittekehkimapanekut teatud tehingute kohta. Samuti võib ta rahaministeeriumi poolt tarvituselevõetavate repressioonide abil sundida välismaa firmat täitma omi kohustusi.

Nagu juba mainitud, osakond garanteerib vaid Inglise saadusi, mitte aga reeksporti.

SAKSA VILLATÖÖSTUS. — THE GERMAN WOOL INDUSTRY.

Tekstiltööstuse toorainete puudus Saksas 1934. a. andis end tunda kõige teravamalt villatööstuses. Kuid vaatamata tooraine puudumisele, villatööstus suutis rahuldada nõudmist, mis aasta jooksul näitas isegi tõusu

Kuna aga suur osa Inglise reeksportid koosneb Inglise impeeriumi ookeanitagustest osadest sisseveetavatest toorainetest, siis on mitmelt poolt avaldatud soovi, et ta võtaks enese peale ka reeksporti garanteerimise.

Näitena osakonna tegevusest võiks tuua kaubandustehingute kindlustust Venega, kus Arcos aktseptid Inglise ekspordija käskveksli, U.S.S.R. kaubanduslik delegatsioon garanteerib selle ning viimasena E.C.G. Department kindlustab omalt poolt teingu. Pangad diskonteerivad meeeldi selliseid vekseid, sest et need tavaliselt lunastatakse täpsalt tähtpäeval Arcos'i poolt.

1. XI 31 sõlmiti Inglise ja Saksa vahel leping, mis näeb ette maksude õiendamise Inglise ekspordi eest Saksasse sterlingites. Lepingu alusel sõlmitavate eksporttehingute suhtes osakond teeb erandi selles mõttes, et garanteerib 75% ulatuses (teingu väärtusest) mitte vaid Saksa importija maksujõudu, vaid ka raha transferdi. Siinjuures on kehtivad kaks eritingimust: 1) osakond ei võta endale mingit vastutust enne, kui kuus kuud peale maksutähtaja möödumist, ja 2) osakonnal on eesõigus summade peale, mis saadakse kätte ajutiselt maksujõuetuks jäänud välismaiselt ostjalt.

Tuleb pidada silmas, et Inglise ekspordija omi käskveksleid tavaliselt ei diskonteerid, vaid tarvitab neid pangalaenude kindlustuseks. Selles mõttes ei tekita erilisi raskusi vekseli mittetasumine tähtpäeval, sest pangal on võrdlemisi kerge pikendada laenu kuue kuu peale (kas tervelt või osaliselt) s.o. ajani, kuni osakond täidab oma kohustuse ekspordija vastu. Suuremad raskused võiksid tekkida aga küll siis, kui ekspordija vekslid saaksid diskonteeritud ning lastud liikvele Londoni rahaturule.

Viimasel ajal on soovitatud Inglise-Saksa lepingu taoliste lepingute sõlmimist ka Argentiina ja Brasiiliaga.

peamiselt tagavarade täiendamiseks tehtud ostude tagajärjel. Sisemaise toodangu tõstmine, vanade tagavarade vähendamine ning kunstvilla ja uute sünteetiliste kiudainete tarvitamiselevõtmine suuremal arvul tegi võima-

likuks vähendada suvekuudel villa sissevedu ühele kolmandikule eelmise aasta sisseveost. Villakudumisvabrikute toodang 1934. a. ületas 1933. a. oma umbes 25% võrra. Samal ajal tarvitaajaskonna sissetulekud tõusid vaid 0,1% võrra.

Aasta lõpul suurenes villa sissevedu. Detsembris veeti sisse 12 600 000 kg, seega umbes 1½ korda rohkem kui augustis. Sellele tõusule vaatamata villa üldine sissevedu 1934. a. oli siiski 29% väiksem eelmise aasta omast.

Välisvaluuta raskustest tingitud villa sisseveo kahanemine andis tunda kõige teravamalt villa pesemis-, sugemis- ja ketrusvabrikutes. Kareda lõnga ketrusvabrikutes tege-

vus oli pisut elavam kunstvilla tarvitamise tõttu, kuna kõige vähem kannatasid kudumisvabrikud (ka silmkude), peamiselt tarvitatavate toorainesortide muutmise ja lõngatagavarade kokkukuivamise tagajärjel.

Aasta jooksul asetleidnud villakaupade hindade tõus lõppes septembris. Detsembris valmissaaduste suurmüügihinnad näitasid väikest langust, osalt kiutööstuses kehtimapanud arvestusettekirjutuste ja osalt ka villahindade languse tagajärjel maailmaturul.

Villatööstussaaduste väljavedu on endiselt väike, olgugi, et väljaveoks tootvaid ettevõtteid varustatakse toorainega eesõigustatud korras.

Uusimaid majandusplaan. — *Economic Planning in Bulgaria and Mexico.*

Bulgaria rahvamajanduse ministriumis valmistatakse viieaastast plaani, mille eesmärk on kujundada ümber Bulgaria majandus selliselt, et ta vastaks muutunud majandusolukorrale. Plaani väljatöötamisel võetakse arvesse kõik rahvamajanduse harud: põllumajandus, metsandus, veini- ja viljelus, aiandus, loomakasvatuse, kaevandused (ka riigi kaevandused) jne.

Kuueaastase ulatusega majandusplaan töötati välja Mehhikos juba 1933. a. lõpul. Läänud aasta detsembris uus president kindral Cárdenas kinnitas ametisseastu-

mise kõnes, et see plaan võetakse järjekindlale täitmisele, et elustada riigimajandust ja kasutada loodusrikkusi. Põllumajanduses on nähtud ette laialaatuslik krediteerimine ja moodsamate võtete levitamine põllukultuuri alal. Kaevandustes on kavatsatud organiseerida ümber töökorraldus. Suurimad muudatused on nähtud ette tööstuse alal, milline praegu ei suuda katta sisetarvitus. Suurem arendamine on nähtud ette transpordi- ja ühenduste alal. President rõhutas eriti, et plaani eesmärk on sügavalt sotsiaalne.

INFORMATSIIONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE *Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Returns,*

AKTIVA

7. veebruaril 1935. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	27 721 840,29	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	388 031,37
väliaraha	5 116 578,42	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vaheüraha — <i>Subsidiary Coin.</i>	1 693 743,19	a) pangatähed liikvel	35 554 046,—
3. Sisevekalid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekalid	5 728 830,51	valitsuse	9 898 181,68
põllumajandusl.	752 872,37	pankade	6 854 242,37
metsatööstusl.	18 074,15	feised	2 102 762,24
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>	6 494 777,03	4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	6 030 891,45
valitsusele	2 500 000,—		
teistele*)	3 951 204,12		
5. Kinnis ja vallasvara — <i>Immovable</i>			
<i>Property and Equipment</i>	2 290 021,30		
6. Muud aktiivid — <i>Other Assets</i>	15 754 001,26		
	<u>65 823 155,81</u>		<u>65 823 155,81</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 60,36%
Proportion of Reserve to Current Liabilities:

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 2 053 249,66
Includes Ek. 2 053 249,66 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

SAKSA.

Kalahinnad Berliinis. — *Fish Prices in Berlin.*

Hinnad riigimarkades per 50 kg.

	26. jaan.		1. veebr.		8. veebr.
Angerjas: elus (elutu) väiks.					
keskm.	130.—		130—135		135—140 (90—95)
suur					
Lõhe: väiks.	120.—				170
kesk.	120.—				
suur			135—145		185—190
külm					145
Haug: elus (elutu) väiks.	85—90	(60—70)	85—90 (60—70)		90—95 (65—70)
keskm.	55—80	(50—65)	50—85 (35—60)		60—70 (45—60)
suur	45—50	(40—50)	50—60 (30—40)		50 (40)
Koha: elus (elutu) väiks.		(55—60)		(60—70)	(60—65)
keskm.		(55—60)		(60—70)	(60—65)
suur		(50—60)		(60)	(50—60)
Eesti		(50)		(45—55)	
Linask: elus (elutu) väiks.	60—70		55		
keskm.			80—95		
suur	80		100		90 (55—60)
sorteerimata	80—90	(45—65)		(40—70)	80—95
Suitsukilu	38—40		38—40		38—40

BELGIA.

Võiturg Belgias. — *Belgian Butter Market.*

1935. a. veebruariks määras Belgia valitsus või sisseveo üldikontingendi kindlaks 1500 tonnile. Kui palju sellest erikontingentidena on reservitud mõnele riigile, ei ole teada. Arvatakse siiski, et Iirile on reservitud 20% ja Leedule 5%. Litsentsimaks on veebruariks määratud kindlaks 7,50 b. frangile per kg. (jaanuaris oli 8 franki). Seega näitab litsentsimaks viimastel kuudel alanemistendentsi.

Umbkaudsed võihinnad Antverpenis olid veebruari alul järgmised:

Taani või	100	š per cwt.
Iiri "	92—94	" " "
Leedu "	92	" " "
Eesti "	87	" " "
Läti "	87	" " "
Hollandi "	82	" " "
Argentiina "	74—76	" " "
Vene "	72	" " "

Eesti või kohta tuleb tähendada, et seda pakkusid Antverpenis Taani firmad Londoni kaudu.

HOLLANDI.

Paberi sisseveo kontingentimine Hollandis. — *New Paper Import Quotas in Holland.*

Avaldati „kuninglik otsus“ (Koninklijk Besluit) paberi ja paberkaupade sisseveo kontingentimise asjus. Kontingentimine sünnib neljas rühmas, nimelt: trüki- ja kirjutuspaber, „muu“ paber, tsellofaan ja paberkaubad. Iga üksiku rühma sissevedu on tagasiulatava kehtivusega 1. I — 30. IV 1935 piiratud 100% keskmisest sisseveost esimese 4 kuu jooksul 1933. a.

Väljaspoole kontingenti jäävad: a) mis puutub trüki- ja kirjutuspaberisse: ajalehe-

paber ja „featherweight“ (opdruckend roman-druk); b) mis puutub „muusse“ paberisse: without bord (okaspuust kartong), õiekartong (stroocarton), ehtne pergamentpaber, balatum, stangula j. t., põrandakatted, päevapildistamise otstarbeks tundelik paber, klantspaber, sigarettide paber, vulkaanfiber ning mõned teised, eriliiki pabersordid; c) mis puutub paberkaupadesse: raamatud ja ajakirjad, muusikatrükk, gravüürid, päevapildi trükk (Lichtdruck), päevapildid, pildid ja pildilehed.

Tähendatud kontingentimine on mõeldud esialgse abinõuna, et hoida-ära sisseveo uut suurendamist teatud aja kestel, mis on vaja-

lik selgitamiseks, missuguseid lõplikke abinõusid tuleks võtta tarvitusele oma maa vastava tööstuse huvides.

TAANI. Uus valuutaseadus Taanis. — *Danish New Foreign Exchange Law.*

Läinud aasta alul valis Taani Rigsdag, opositsiooni parteide pealekäimisel, komisjoni, kes pidi kaaluma võimalusi valuutakontori ärakaotamiseks ja sisseveo reguleerimise ümberkorraldamiseks uutal alustel (restriktsoonide asendamist tollidega j.m.). Komisjon asus valuutakontori kaotamise küsimuses eitava seisukohale, ning sellega ühines hiljem ka opositsiooni kuuluv konservatiivne erakond ja senine valuutaseadus pikendati muudetud kujul k.a. lõpuni. Seaduse pikendamisel mängis suurt osa Taani läin. aasta välis-kaubanduse suur passiivsus ja reservide kahenemine National-pangas. Kuna valuutakontori tegevus on leidnud majandusringkondades õige teravat arvustust, siis näeb muudetud seadus ette tunduvalt suurema majandusringkondade osavõtu sisseveo reguleerimisest. Põhimõteteliste küsimuste otsustamine on jäetud, nagu seninigi, Rigsdagi valuutakomisjonile ühiselt kaub.-tööstusministri ja National-pangaga. Tegelik lubade väljandmine jääb ka endiselt National-panga valuutakontori kätte, kuid impordiks lubatavate kaupade koguse kindlaksmääramist ja kaupade jaotust üksikute importöride vahel igal veerandaastal, toimetab uus asutis — valuutanõukogu ühiselt valuutakontoriga. Tehnilistes küsimustes annab neile abi veel valuutanõuandev komitee, samuti uuesti asutatud asutis. Valuutanõukogusse kuuluvad peale välis-, kaub.-tööstus- ja põllutööstusministeriumide esindajate veel esindajad põllumajandusnõukogult, tööstusnõukogult, kaupmeeste liidult ja kutseühingute liidult. Nõuandev komitee on samuti moodustatud majanduslike organisatsioonide esindajatest (kokku 18 liiget). Uuendusena on nähtud ette erilise komitee asutamine, kes peab arutama ja kandma ette kaub.-tööstusministrile kaebused valuutat reguleerivate organite tegevuse kohta. Komitee liikmeteks on esindajad kaupmeeste liidult, tööstusnõukogult, põllumajan-

dusnõukogult ja kutseühingute liidult. Kaubandus-tööstusminister otsustab kaebuse lõplikult, pärast nõupidamist Rigsdagi valuutakomisjoniga.

Uus seadus laiendab reguleerimise alla käivate kaupade nimekirja veelgi — sellesse on nüüd võetud seni restriktsoonide alla mittekuulunud ehitusmaterjalid. Vabasse nimekirja jääb nüüd seega kaup, millede väärtus moodustab vaevalt 0,5% kogu Taani sisseveost 1931. aastal.

Seadus kindlustab igale üksikule importöri-le õiguse kaupade sisseveoks vähemalt 45% ulatuses tema poolt 1931. aastal sisseveetud kaupade väärtusest, kuid majandus-poliitilistel kaalutlustel võib valuutanõukogu sellest reeglist kalduda kõrvale ja teha erandeid. Sisseveoload uutele importöridele ei või kogusummas ületada 3% iga kaubarühma väärtusest.

Kahtlemata väga suure tähtsusega Eesti-Taani kaubavahetusele on uued reeglid vahetuskaubanduse kohta: iga kompensatsioonitehingu („Privat Vareudveksling“) läbiviimiseks on tulevikus nõuetav kaubandus-tööstusministri igakordne luba, milline antakse ainult siis, kui vahetustatavate kaupade väärtuse järele on üks ühe vastu (või rohkem Taani kasuks) ja kui vastavat tehingut pooldab eriline komisjon, kuhu kuuluvad esindajad suurkaupmeeste komiteelt, provintsi kaubanduskojal, põllumajandus- ja tööstusnõukogudelt. Sellega arvatakse hoida ära tulevikus sisseveo paisumist vahetuskaubanduse läbi ning ka saavutada oma tööstuse paremat kaitset, sest vahetustehingute kaudu pääsis Taani palju kaup, mida Taani tööstus võis sama hästi valmistada. Tulevikus on siis mitte ainult vahetustehingute läbiviimine tehtud palju keerulisemaks, vaid need tehingud on pandud otsese kontrolli alla.

ROOTSI. Kalahinnad Stokholmis. — Fish Prices in Stockholm.

Rootsi kroonides per 1 kg.		23.—31. jaan.	6. veebr.
	23.—31. jaan.*	6. veebr.	
Ahvenad	1	0,90	Forellid 2
Angerjad	2,50	2,50	Kohad 0,75—1
Haugid	0,50	0,80	Lõhed, väiks. 8
			" suur. 4,50
			Latikad 0,50—0,80

SOOME.**Soome tollitariifi uus väljaanne. — New Edition of the Finnish Customs Tariffs.**

Soomes ilmus uus väljaanne tollitariifist, mis sisaldab endas kõik suured muudatused. Viimasel ajal asetleidnud muudatustest on

Eestile tähtsamaks õiguse andmine Soome Valitsusele oma äranägemise järele tõsta tolli lihvimata klaasile kuni neljakordseks.

Soome sigade ja sealiha turustamise väljavaateid.*Finland's Prospects of Marketing Pigs and Pork.*

Soome seakasvatajatele on praegune müügikonjunktuur muutunud raskeks ja kardetakse, et see võib mõne kuu pärast halveneda veelgi. Raskuste põhjuseks on peekoni väljaveo kontingentimine Inglises ning sisseveokitsendused Rootsis, mis jaanuari alul pandud kehtima importmaksu võtmise seadusega. Viimaste pehendamiseks saavutati küll kokkulepe, et pandaks kehtima ainult litsentside võtmise kohustus, kuid ei võeta maksu vähemalt alul. Siseturul ei täitunud lootused seapeki müümiseks Põhja-Soomes Ameerika silava asemel, mis pandi kõrge tolli alla. Ameerika silava on veel praegugi eelistatud oma seapeki kõrval, kuna ollakse sellega harjunud ja seapekk ei ole veel sordilt ühtlane ning erineb veidi maitselt. Eriti kaevatavat, et seapekk olla märksa soolasem kui silava, mille põhjuseks selle teiste osade kergem läbiimbumine soolamisel. Margariini võistlust peetakse raskeks eriti sellest ajast, kus selle tootmine anti vabaks. Tootmismaksu Smk 2.—kiloit peetakse liiga väheseks ja soovitakse selle tõstmist kodumaa toodete huvides, kuna

margariini tooraine on eranditult toodud välismaalt. Seakasvatajate poolt on astutud samme ka valitsuse juures, et sigadele ja sealihale otsitaks uusi turge. Esikohal soovitakse leida turgu N. Venes. Valitsuse poolt on lubatud selles kõigiti tulla appi.

Peekoni kontingentide vähendamisel Inglises soovitati Soomes rohkem hakata arendama rasvasigade kasvatamist. Arvestati ka tunduva hinnatõusuga talveks, kuid tegelikult kujunesid hinnad veelgi madalamaks, kui olid sügisel ja praegu kardetakse veel edaspidist hindade langust. Sügisel maksti rasvasea kilost 8,50—9,50 Smk. ning arvestati tõusuga kuni Smk. 12, praegune hind on aga 7,50—8,50 Smk. kg. Praegust sealiha toodangut, mis tõuseb 12—14 milj. kilole aastas, ei peeta üldiselt liiga suureks ning viimasel ajal asetleidnud hindade langust peetakse rohkem ebasoodsaks momendi kokkusattumise tulemuseks kui normaalseks nähtuseks. Olukorda püütakse parandada uute turgude leidmisega ja siseturu võitmisega, tõrjudes välja silava ja margariini.

Silava = Ameerika pekk.

LÄTI. Lina- ja kanepimonopoli seadus. — Flax and Hemp Monopoly Act in Latvia.

15. detsembril 1934 astus jõusse Lätis järgmine seadus:

1. Ümbertöötatud ja ümbertöötamata lina ja kanepit osta, müüa, välismaalt vedada sisse ja välismaale vedada välja võib ainult riik, rahandusministeeriumi näol. Riik ostab toot-

jalt lina ja kanepi, mis ületavad tootja vajaduse.

2. Lina ja kanepi sisseostu hinnad määrab kindlaks ministrite kabinet rahandusministri ettepanekul.

3. Lina- ja kanepimonopoli juhatab riigi majandusdepartemangu linamonopoli osakond.

4. Linamonopoli osakonna senised aktivad ja passivad jäävad ka edaspidi tema korraldusse. Tegevuskapitali suurendatakse või täiendatakse eelarve korras.

5. Monopolist saadud teenistus loetakse riigi sissetulekute hulka, kuid kahjud ühenduses linamonopoli osakonna operatsioonidega ja realiseerimatute nõudmistega Ministrite kabineti nõusolekul kirjutatakse maha osakonna tegevuskapitalist.

6. Rahandusministri poolt kindlaks määratud ulatuses linamonopoli osakond võib omale muretseda krediite, sõlmida lepinguid ja kohustuda kolmandate isikute suhtes. Nende kohustuste eest vastutab riik rahandusministeeriumi näol.

7. Määrusi lina ja kanepi kogumise kor-

ralduse ja linade esialgse ümbertöötamise ettevõtete asjus annab rahaminister, kuid juhtnõore linamonopoli osakonna tegevuse ja sisemise korralduse asjus — riigi majandusdepartemangu direktor.

8. Käesoleva seaduse ja tema juure antud määruste rikkumises süüdlasi rahandusminister või tema poolt volitatud ametisik karistab rahatrahviga kuni 2000 latti, ja sisseveetud kaupade konfiskeerimisega. Peale selle võib süüdlastelt võtta neile antud lina ja kanepi sisseostu ja nende kiude ümbertöötamise kontsessioone.

Käesolevaga tühistatakse määrus lina ja linaseemnete kaubanduse, ümbertöötamise ja välismaale väljavedamise kohta (Seaduste kogu 1919. a. 86 num.).

Käesolev seadus astus jõusse 1934. a. 15. detsembril.

LEEDU. Leedu sigade eksport 1934. a.

Leedu eksporttapamajade a.-s. Maistas'e juhatuse andmetel on Maistas läinud aastal kokkuostnud üldse 382 245 siga (1933. a. — 441 643 siga ja 1932. a. — 552 643 tk.). Kokkuostetud sigadest Maistas eksporteeris 296 524 tk. ja tarvitas siseturul — 85 821 tk. Peekonina on sellest eksporteeritud 12 834 256 kg. (1933. a. — 21 149 334 kg, 1932. a. — 25 238 400 kg). Elusalt on eksporteeritud 32 380 siga ja värske- ning muu sealiha näol — 26 473 tk. Peagu kõik eksporteeritud peekonsead läksid Inglismaale. Osa neist on veetud ka Inglise asumaaadesse — Indiasse, Uue-Meremaale, Maltasse. Elussead on peamiselt eksporteeritud N. Venesse, osalt ka Austriasse, Tšehhoslovakkiasse, Saarimaale, Prantsusse. Umbes 700 tk. on veetud Saksasse.

Peekonsigade hinnad Inglismaal olid läinud aastal head, võrreldes 1923. aastal saadud hindadega, peagu kaks korda kõrgemad. 1932. a. eksporteeritud peekoni eest saadi

— *Lithuanian Exports of Pigs in 1934.*

32 541 746 litti, läinud aastal — 27 600 000 litti. Peekoni ekspordile ei ole riigikassast 1934. a. jooksul, nagu ka 1933. a., midagi juurdemakstud.

Sigade tarvitamine siseturul 1934. a. suurenes tugevasti, sest 1933. a. tarvitati siseturul kõigest 24 000 siga, 1934. a. — 85 821 tk.

Veiseid — tõu- ja piimalehmi ning tapetult — Maistas eksporteeris 1934. a. 3 694 tk. Hanesid ostis kokku 150 000 tk., eksporteerides Tšehhoslovakkiasse, Austriasse, Rootsi, Hollandisse, Šveitsi, Belgiasse ja Inglise. Mõni tuhat kalkuni on veetud ka Inglise, Rootsi ja Šveitsi.

Kuna elusloomade eksport on raskenenud, katsub Maistas laiendada valmisaaduste ekspordit. Esijoones pööratakse tähelepanu lihakonservide ekspordile.

Alates 4-st veebruarist s. a. ostetakse kõrgis kokkuostupunktides peekonsigu ainult kaartidega. Kuid ka kaartidega ostetakse ainult häid esimesejärgu peekonsigu.